

Sláturfélag Suðurlands svf.

Ársreikningur samstæðu

2018

Sláturfélag Suðurlands svf.

Ársreikningur samstæðu

2018

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar	2-3
Áritun óháðra endurskoðenda	4-5
Yfirlit yfir heildarafkomu	6
Efnahagsreikningur	7
Yfirlit um eigið fé	8
Yfirlit um sjóðstreymi	9
Skýringar	10-26
Viðauki: Ófjárhagsleg upplýsingagiöf (óendurskoðað)	27-29

Skýrsla stjórnar

Sláturfélag Suðurlands svf. er samvinnufélag og tilgangur félagsins skv. samþykktum er að annast slátrun, úrvinnslu og sölu á framleiðslu félagsmanna. Félagið flytur einnig inn vörur og stundar aðra verslun eftir því sem það styrkir sölu á framleiðslu félagsins. Með hliðsjón af tilgangi félagsins og stöðu þess er höfuðmarkmið félagsins að vera leiðandi matvælafyrirtæki sem starfar á heildsölustigi og dreifir vörum á landsvísu. Félagið starfar á þremur sviðum, slátrun, matvælaíðnaði og innflutningi matvæla, áburðar og fódurs.

Dótturfélög Sláturfélags Suðurlands svf. eru tvö. Reykjagarður hf. sem er félag í kjúklingaframleiðslu og sölu á kjúklingaafurðum. Skrifstofa félagsins er í Reykjavík, en afurðavinnsla félagsins fer fram á Hellu í Rangárvallasýslu. Holtt og gott ehf. er í framleiðslu og sölu á salati og grænmetisvörum og er starfstöð félagsins í Reykjavík.

Samstæðuársreikningur Sláturfélags Suðurlands svf. fyrir árið 2018 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Afkoma ársins og fjárhagsleg staða

Samkvæmt rekstrarreikningi var hagnaður af rekstri samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. á árinu 2018, 179 millj.kr. Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir samstæðunnar 9.282 millj.kr., bókfært eigið fé samstæðunnar er í árslok 5.329 millj.kr. og eiginfjárlutfall er 57%. Meðalfjöldi starfsmanna hjá samstæðunni á árinu 2018 er 476 starfsmenn.

Stofnsjóðir og eigendur

Stofnsjóðseign í A-deild er í árslok 353 millj.kr. og eiga 2.267 aðilar yfir kr. 1.000 í stofnsjóði, en þeir voru 2.273 árið áður. Enginn stofnsjóðseigandi á yfir 10% af stofnsjóði A-deildar.

Stofnsjóðseign í B-deild er 200 millj.kr. sem skiptist á milli 560 hluthafa og fækkaði þeim um 4 frá síðasta ári. Tíu stærstu hluthafar í B-deild stofnsjóðs eru Birta lífeyrissjóður með 30,39%, Landsbankinn hf. með 20,61% hlut, Sláturfélag Suðurlands svf. með 9,96%, Festa lífeyrissjóður með 5,98%, Vátryggingafélag Íslands með 2,84%, Steingrímur Aðalsteinsson með 2,16%, Magnús Benediktsson með 2%, Helgi Eggertsson með 1,19%, Auðhumla svf. með 1,04% og Tannín ehf. með 0,98% hlut í B-deild stofnsjóðs. Eign Sláturfélags Suðurlands er færð til lækunar á stofnsjóðseign í B-deild meðal eiginfjárreikninga.

Tillaga til aðalfundar

Stjórn félagsins leggur til við aðalfund að greiddur verði 13,26% arður af B-deild stofnsjóðs, þar af er verðbótarþáttur 3,26%, eða alls 23,9 millj.kr. og að reiknaðir verði 5% vextir á höfuðstól inneigna í A-deild stofnsjóðs, alls 17,7 millj.kr. Stjórnin vísar að öðru leyti í ársreikninginn um breytingar á eigin fé félagsins.

Stjórn félagsins

Stjórn félagsins skal skipuð fimm aðalmönnum og fimm varamönnum. Skulu þeir kosnir á aðalfundi úr hópi félagsmanna til eins árs í senn. Í aðalstjórn skal hlutfall hvors kyns fyrir sig ekki vera lægra en 40%. Í stjórn Sláturfélags Suðurlands svf., sitja tvær konur og þrír karlmenn. Stjórn Sláturfélags Suðurlands svf. uppfyllir því skilyrði 27. gr. laga um Samvinnufélög nr. 22/1991 um kynjahlutföll, en þar er kveðið á um að hlutfall hvors kyns sé ekki lægra en 40%.

Stjórnarhættir

Stjórn Sláturfélags Suðurlands svf. hefur sett sér starfsreglur þar sem valdsvið hennar er skilgreint og verksvið sett fram. Sláturfélag Suðurlands svf. hefur sett fram upplýsingar um stjórnarhætti í samræmi við leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Leiðbeiningarnar taka ekki að öllu leyti tillit til starfshátta samvinnufélaga sem eru í sumum veigamiklum atriðum ólík hlutafélögum. Af þessum sökum fylgir Sláturfélag Suðurlands svf. ekki að öllu leyti leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Sláturfélag Suðurlands svf. er skráð á First North markaðnum hjá NASDAQ OMX. Ekki er gerð krafa um að fyrir liggi yfirlýsing vegna stjórnarhátta hjá fyrirtækjum sem skráð eru á First North markaðnum. Sláturfélag Suðurlands svf. kys samt sem áður að birta hana og er hægt að nálgast hana á heimasíðu félagsins.

Skýrsla stjórnar

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í samræmi við lög um ársreikninga birtir félagið upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Jafnframt er gerð grein fyrir stefnu félagsins í mannréttindamálum ásamt öðru. Framangreindar upplýsingar eru settar fram í viðauka við ársreikninginn, *Ófjárhagsleg upplýsingagjöf*.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Að álitum stjórnar og forstjóra Sláturfélags Suðurlands svf. koma fram í samstæðuársreikningi þessum allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu samstæðunar í árslok 2018, rekstrarárangri ársins 2018 og fjárhagslegri þróun á árinu, auk þess að greina frá áhættustýringu og þeim óvissuþáttum sem samstæðan kann að mæta.

Stjórn og forstjóri Sláturfélags Suðurlands svf. hafa í dag rætt samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2018 og staðfesta hann með undirritun sinni.

Reykjavík, 21. febrúar 2019

Í stjórn

Hallfreður Vilhjálmsson
Stjórnarformaður

Kristinn Jónsson
Varaformaður

Ingibjörg Daníelsdóttir

Jóhanna Bríet Ingólfssdóttir

Sverrir Gíslason

Steinþór Skúlason
Forstjóri

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eigenda Sláturfélags Suðurlands svf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Sláturfélags Suðurlands svf. fyrir árið 2018. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma yfirlit yfir heildarafkomu, efnahagsreikning, yfirlit um breytingu á eigin fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samtæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2018 efnahag hennar 31. desember 2018 og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Sláturfélagi Suðurlands svf. og dótturfélögum í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar og ófjárhagslega upplýsingagjöf.

Álit okkar á samstæðuársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir samstæðuársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og forstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Sláturfélags Suðurlands svf. Ef við á, skulu stjórn og forstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og forstjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Næganleg vissa er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Áritun óháðra endurskoðenda

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits samstæðunnar.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi samstæðunnar.
- Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við samstæðuársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Kópavogur, 21. febrúar 2019

Deloitte ehf.

Halldór Arason,
endurskoðandi

Árni Þór Vilhelmsson,
endurskoðandi

Kjörnir skoðunarmenn

Við undirritaðir, kjörnir skoðunarmenn Sláturfélags Suðurlands svf., höfum farið yfir ársreikning þennan. Við teljum að hann sé í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og samþykktir félagsins og leggjum til að hann verði samþykktur.

Reykjavík, 21. febrúar 2019

Ásbjörn Sigurgeirsson

Jónas Erlendsson

Yfirlit yfir heildarafkomu 2018

	Skýr.	2018	2017
Rekstrartekjur	4	11.571.104	11.740.802
Aðrar tekjur		150.642	52.885
Vöru- og umbúðarnotkun		(5.360.725)	(5.825.319)
Laun og launatengd gjöld	5	(3.448.093)	(3.239.471)
Annar rekstrarkostnaður		(2.123.265)	(2.024.659)
Afskriftir fastafjármuna	9	(429.570)	(399.826)
Rekstrarhagnaður		360.093	304.413
Fjármunatekjur		29.659	37.866
Fjármagnsgjöld		(164.986)	(146.544)
	6	(135.327)	(108.678)
Heildarafkoma fyrir skatta		224.766	195.735
Tekjuskattur	7	(45.739)	(35.617)
Heildarafkoma ársins		179.027	160.117
Hagnaður á hlut			
Hagnaður á hlut	8	0,34	0,30

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

Eignir	Skýr.	31.12.2018	31.12.2017
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	9	6.154.540	5.539.341
Eignarhlutar í öðrum félögum		15.462	13.150
		<u>6.170.002</u>	<u>5.552.491</u>
Veltufjármunir			
Vörubirgðir	11	1.787.913	1.662.493
Viðskiptakröfur	12	1.179.651	1.186.627
Aðrar skammtímakröfur	13	69.203	99.741
Handbært fé	14	75.607	155.866
		<u>3.112.374</u>	<u>3.104.727</u>
Eignir		<u>9.282.375</u>	<u>8.657.218</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
	15		
Stofnsjóður A-deild		353.450	349.814
Stofnsjóður B-deild		180.074	180.074
Yfirverðsreikningur hlutafjár		159.111	159.111
Lögbundinn varasjóður		138.363	137.454
Annað bundið eigið fé		1.341.974	1.401.246
Óráðstafað eigið fé		3.155.946	2.953.481
Eigið fé		<u>5.328.918</u>	<u>5.181.181</u>
Langtímaskuldir og skuldbindingar			
Langtímaskuldir	16	1.954.495	1.624.066
Tekjuskattsskuldbinding	7	481.148	449.410
		<u>2.435.642</u>	<u>2.073.476</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir	17	457.011	469.654
Skuldir við lánastofnanir		24.296	130.903
Skuld vegna fjárfestinga	18	300.683	92.463
Næsta árs afborganir langtímaskulda	19	86.404	84.502
Ógreiddir reiknaðir skattar	7	14.001	23.477
Aðrar skammtímaskuldir	20	635.420	601.562
		<u>1.517.816</u>	<u>1.402.561</u>
Skuldir		<u>3.953.458</u>	<u>3.476.037</u>
Eigið fé og skuldir		<u>9.282.375</u>	<u>8.657.218</u>

Yfirlit yfir eigið fé 1. janúar - 31. desember 2018

Eigið fé

	Stofnsjóður A-deild	Stofnsjóður B-deild	Yfirverðs- reikningur	Lögbundinn varasjóður	Annað bundið fé	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1.1 2017	340.550	180.074	159.111	135.138	1.237.388	2.901.815	4.954.076
Stofnsjóðsinnngreiðslur A-deild	9.903						9.903
Stofnsjóðsútgreiðslur A-deild	(14.242)						(14.242)
Reiknaðir vextir af A-deild	17.004					(17.004)	0
Fjármtekjusk. v. vaxta af A-deild	(3.401)						(3.401)
Greiddur arður af B-deild						(21.789)	(21.789)
Sérstakt endurmat					96.516		96.516
Sérstakt endurmat millifært					(22.228)	22.228	0
Heildarafkoma ársins						160.117	160.117
Millifært á annað bundið eigið fé					89.570	(89.570)	0
Tillag í lögbundinn varasjóð				2.316		(2.316)	0
Eigið fé 31.12 2017	349.814	180.074	159.111	137.454	1.401.246	2.953.481	5.181.180
Stofnsjóðsinnngreiðslur A-deild	9.242						9.242
Stofnsjóðsútgreiðslur A-deild	(16.373)						(16.373)
Reiknaðir vextir af A-deild	13.803					(13.803)	0
Fjármtekjusk. v. vaxta af A-deild	(3.037)						(3.037)
Greiddur arður af B-deild						(21.123)	(21.123)
Sérstakt endurmat millifært					(42.703)	42.703	0
Heildarafkoma ársins						179.027	179.027
Millifært á annað bundið eigið fé					(16.569)	16.569	0
Tillag í lögbundinn varasjóð				909		(909)	0
Eigið fé 31.12 2018	353.450	180.074	159.111	138.363	1.341.974	3.155.946	5.328.918

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2018

	Skýr.	2018	2017
Rekstrarhreyfingar			
Rekstrarhagnaður		360.093	304.413
Afskriftir	9	429.570	399.826
Söluhagnaður fastafjármuna		(2.981)	(5.620)
Lækkun eftirlaunaskuldbindinga		0	(7.300)
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		786.682	691.319
Vörubirgðir, (hækkun)		(125.420)	(4.145)
Aðrar rekstrartengdar eignir, lækkun		17.267	10.626
Rekstrartengdar skuldir, hækkun, (lækkun)		21.503	(7.689)
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		700.032	690.111
Innborgaðir vextir og arður		43.663	27.199
Greiddir vextir		(105.472)	(99.705)
Greiddir skattar	7	(23.477)	(123.252)
Handbært fé frá rekstri		614.747	494.353
Fjárfestingahreyfingar			
Keyptir varanlegir rekstrarfjármunir	9	(849.015)	(855.767)
Seldir varanlegir rekstrarfjármunir	9	15.448	17.821
Kaup í öðrum félögum		(2.312)	(7.680)
		(835.880)	(845.626)
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborganir langtímaskulda		(940.617)	(89.616)
Nýjar langtímaskuldir		1.212.868	0
(Lækkun), hækkun á skammtímaskuldum við lánastofnanir		(106.607)	124.359
Stofnsjóðsgreiðslu A-deild	15	(10.167)	(7.740)
Greiddur arður af B-deild stofnsjóðs	15	(21.123)	(21.789)
		134.354	5.214
Lækkun handbærs fjár		(86.779)	(346.060)
Handbært fé í upphafi árs		155.865	511.000
Gengismunur á handbæru fé		6.520	(9.075)
Handbært fé í lok árs		75.607	155.865

Skýringar

1. Starfsemi

Ársreikningur samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. fyrir árið 2018 hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess.

Sláturfélag Suðurlands svf. er samvinnufélag, í eigu búvöruframleiðenda á félagssvæði sínu og almennra hluthafa. Félagið starfar á grundvelli laga um samvinnufélög nr. 22/1991. Félagssvæði Sláturfélagsins skv. samþykktum er Vestur-Skaftafellssýsla, Austur-Skaftafellssýsla austur að Jökulsá á Breiðamerkursandi, Rangárvallasýsla, Árnassýsla, Kjósar- og Gullbringusýsla, Borgarfjarðarsýsla, Mýrarsýsla, Snæfells- og Hnappadalssýsla og Dalasýsla auk bæja og kaupstaða innan framangreindra svæða.

Tilgangur félagsins er skv. samþykktum, að annast slátrun, úrvinnslu og sölu á framleiðslu félagsmanna. Félagið flytur einnig inn vörur og stundar aðra verslun eftir því sem það styrkir sölu á framleiðslu félagsins.

Með hliðsjón af tilgangi félagsins og stöðu þess er höfuðmarkmið félagsins að vera leiðandi matvælafyrirtæki sem starfar á heildsölustigi og dreifir vörum á landsvísi. Félagið starfar á þremur sviðum, slátrun, kjötiðnaði og innflutningi matvæla, áburðar og fódurs.

Sláturfélag Suðurlands svf. er með höfuðstöðvar að Fosshálsi 1, Reykjavík. Að Fosshálsi eru skrifstofur, markaðs- og söludeildir félagsins. Á Hvolsvelli er meginhluti kjötiðnaðar staðsettur ásamt dreifingu á framleiðsluvörum félagsins. Félagið rekur sláturhús á Selfossi ásamt úrbeiningu á kjöti og pökkunarstöð.

Dótturfélög Sláturfélags Suðurlands svf. eru tvö. Reykjagarður hf. sem er félag í kjúklingaframleiðslu og sölu á kjúklingaafurðum. Skrifstofa félagsins er í Reykjavík, en afurðavinnsla félagsins fer fram á Hellu í Rangárvallasýslu. Holt og gott ehf. hefur frá upphafi sérhæft sig í fullvinnslu á fersku grænmeti, ferskum salatblöndum, niðurskornum ávöxtum, brauðsalötum og sósum og er starfstöð félagsins í Reykjavík.

2. Innleiðing á nýjum og endurskoðuðum alþjóðlegum reikningsskilastöðlum (IFRS)

Samstæðan hefur tekið upp alla alþjóðlega reikningsskilastaðla, breytingar á þeim og túlkanir sem gilda fyrir reikningsskilatímabil sem hófust 1. janúar 2018, sem Evrópusambandið hefur staðfest og eiga við um starfsemi hennar. IFRS 9 Fjármálagerningar og IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptavinum tóku gildi 1. janúar 2018, sjá lýsingu á áhrifum af innleiðingu þeirra hér að neðan.

Samstæðan hefur ekki tekið upp staðla, breytingar á stöðlum eða túlkanir í útgáfu sem taka gildi fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast síðar, en heimilt er að taka upp fyrr. IFRS 16 um leigusamninga tekur gildi 1. janúar 2019 og hafa vænt áhrif af innleiðingu hans verið metin, sjá lýsingu hér að neðan. Áhrif annarra staðla, breytinga og túlkana í útgáfu sem ekki hafa tekið gildi eru að mati stjórnenda engin eða óveruleg fyrir reikningsskil samstæðunnar.

IFRS 9 Fjármálagerningar

IFRS 9 leysir af hólmi IAS 39 og fjallar um reikningshaldslega meðferð fjármálagerninga og tilgreinir kröfur um skráningu og mat, virðisrýrnun, afskráningu og almenn áhættuvarnarreikningsskil. Áhrifa staðalsins í reikningsskilum samstæðunnar gæti aðeins á niðurfærslu fjáreigna vegna nýrra reglna um mat á virðisrýrnun. Þau áhrif eru hinsvegar óveruleg og innleiðing staðalsins leiddi ekki til breytinga á stöðu eigna og skulda í efnahagsreikningi 1. janúar 2018. Nánari lýsingu á reikningsskilaaðferðum samstæðunnar fyrir fjármálagerninga má sjá í skýringu 3.13.

IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptavinum

IFRS 15 leysir af hólmi IAS 18, IAS 11 og tengdar túlkanir og inniheldur nýjar reglur um skráningu tekna og auknar kröfur um upplýsingagjöf varðandi tekjuskráningu. Samkvæmt staðlinum skal skrá tekjur þegar yfirlit yfir hinu seldu hafa verið flutt til kaupandans, í stað áhættu og ávinnings sem fyrri reglur horfðu til. Í staðlinum er sett fram fimm þrepa líkan til leiðbeiningar.

Innleiðing staðalsins hafði óveruleg áhrif á tekjuskráningu samstæðunnar og leiddi ekki til breytingar á bókfærðu virði eigna og skulda 1. janúar 2018. Tekjur samstæðunnar eru nánast alfarið vegna sölu á vörum sem eru tekjufærðar þegar yfirlit flýttast til viðskiptavinar, en það er almennt við afhendingu á vörum. Staðallinn hefur í för með sér ítarlegri skýringarkröfur um tekjuskráningu. Nánari lýsingu á reikningsskilaaðferðum fyrir tekjuskráningu má finna í skýringu 3.4.

IFRS 16 Leigusamningar

Staðallinn setur fram heildstætt líkan fyrir reikningshaldslega meðferð vegna leigusamninga og leysir af hólmi IAS 17 Leigusamningar og tengdar túlkanir. Ekki þarf lengur að greina á milli rekstrarleigu og fjármögnunarleigu í reikningsskilum leigutaka. Þess í stað setur staðallinn fram líkan þar sem nýtingarréttur og samsvarandi leiguskuld eru skráð í efnahagsreikning fyrir alla leigusamninga, nema þá sem samkvæmt skilgreiningu teljast stuttir leigusamningar eða þar sem virði hins leigða telst óverulegt. Að auki gerir IFRS 16 kröfu um ítarlegar upplýsingar í skýringum. Staðallinn tekur gildi fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast 1. janúar 2019 eða síðar.

Samstæðan mun skrá nýjar eignir og skuldir vegna rekstrarleigusamninga. Samstæðan hefur metið áætluð áhrif við innleiðingu og væntir þess að leiguskuldir í efnahagsreikningi þann 1. janúar 2019 aukist um á bilinu 600 - 700 millj. kr. og eign vegna nýtingarréttar nemi svipaðri upphæð. Matið getur tekið breytingum þar sem reikningsskilaaðferðir eru í þróun fram að birtungu fyrstu reikningsskila eftir innleiðingu.

Samstæðan hyggst beita afturvirkri innleiðingu að hluta, þannig að samburðartölur eru ekki endurgerðar og uppsöfnuð áhrif vegna innleiðingarinnar eru færð á eigið fé við innleiðingu 1. janúar 2019.

3. Reikningsskilaaðferðir

3.1 Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðu er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu.

3.2 Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. er gerður eftir kostnaðarverðsaðferð að því undanskildu að ákveðnir fastafjármunir og fjármálagerningar eru færðir á gangvirði. Kostnaðarverð byggir almennt á gangvirði þess sem er greitt fyrir undirliggjandi eignir. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum.

3.3 Samstæða

Ársreikningur samstæðunnar tekur til ársreikninga móðurfélagsins og dótturfélaga þess. Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar samstæðan:

- hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni,
- ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þáttöku í fjárfestingunni, og
- getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinning sinn af fjárfestingunni.

Samstæðan endurmetur á reikningsskiladegi hvort að yfirráð yfir fjárfestingu séu til staðar með tilliti til ofangreindra þátta.

Rekstrarniðurstaða keyptrar eða seldra dótturfélaga á árinu er meðtalin í rekstrarreikningi og yfirliti um aðra heildarafkomu frá og með kaupdegi eða fram að söludegi eftir því sem við á.

Leiðréttingar á reikningsskilum dótturfélaganna eru gerðar þegar að nauðsynlegt þykir og reikningsskilaaðferðir þeirra aðlagðar að þeim sem samstæðan notar.

Markmið með gerð samstæðureikningsskila er að birta einungis tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og er því viðskiptum innan hennar eytt við gerð reikningsskilanna.

Skýringar

Breytingar á eignarhlut í dótturfélögum

Breytingar á eignarhlut í dótturfélagi án þess að móðurfélag missi yfirlit eru færðar meðal eigin fjár. Viðeigandi breytingar eru gerðar á eignarhluta móðurfélags og minnihluta svo hlutdeild endurspeglar réttan eignarhlut hvors aðila. Mismunur á bókfærðu verði eignarhluta minnihlutans sem breytist og gangvirðis gagngjaldsins er færður meðal eigin fjár.

Breytingar á eignarhlut í dótturfélagi sem verða til þess að móðurfélag missi yfirlit eru færðar í rekstrarreikning. Hagnaður eða tap er reiknað sem mismunur á gangvirði gagngjaldsins að viðbættu gangvirði eftirstæðs hluta að frádregnu bókfærðu verði eigna og skulda dótturfélagsins og hlutdeildar minnihluta. Þegar eignir dótturfélagsins eru færðar á endurmetnu verði eða gangvirði er uppsafnaður hagnaður eða tap sem fært hefur verið í yfirlit um aðra heildarafkomu endurflokkað yfir í rekstrarreikning eða á óráðstafað eigið fé eftir því sem við á. Eftirstæður eignarhlutur er í upphafi færður á gangvirði á þeim degi sem móðurfélagið missir yfirlit í samræmi við IAS 39 eða eftir því sem við á, á kostnaðarverði ef um er að ræða hlutdeildarfélag eða félag sem lýtur sameiginlegri stjórn.

3.4 Tekjur

Tekjuskráning samstæðunnar endurspeglar það gagngjald sem samstæðan væntir að fá vegna sölu á vöru og þjónustu til viðskiptavinar. Samstæðan skráir tekjur þegar yfirlit er seldri vöru eða þjónustu flytjast yfir til viðskiptavinar.

Tekjur af vörusölu

Samstæðan selur matvæli, búvörur, áburð og fóður og eru helstu viðskiptavinir þess matvöruverslanir og kjötvinnslur auk bænda og mótuneyta. Tekjur af vörusölu eru almennt skráðar þegar vara hefur verið afhent og eignarréttur og yfirlit hafa flust til kaupanda.

Samstæðan tekur tillit til væntra vöruskila eftir reikningskiladag byggt á sögulegri reynslu fyrri ára.

Arður og vaxtatekjur

Arður af fjárfestingum er tekjufærður á því tímabili sem úthlutun er samþykkt. Vaxtatekjur eru færðar þegar líklegt þykir að samstæðan muni hafa hagrænan ávinning af þeim og unnt er að meta fjárhæð teknanna með áreiðanlegum hætti. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Virkir vextir eru sú ávöxtunarkrafa sem núvirdir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjáreignarinnar þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar.

Leigutekjur

Sjá umfjöllun í skýringu 3.5.

3.5 Leigusamningar

Leigusamningar eru flokkaðir sem fjármögnunarleigusamningar þegar samningsskilmálar gera ráð fyrir að verulegur hluti áhættunnar og hagur af eignarréttindum sé framseldur leigukaupa. Aðrir leigusamningar eru flokkaðir sem rekstrarleigusamningar.

Samstæðan sem leigusali

Leigutekjur af rekstrarleigusamningum eru færðar línulega yfir samningstímann. Kostnaði sem tengist beint samningum og umsýslu vegna rekstrarleigu er bætt við bókfært verð hinnar leigðu eignar og hann er svo gjaldfærður línulega á leigutímanum. Samstæðan er ekki aðili að fjármögnunarleigusamningum sem leigusali.

Samstæðan sem leigutaki

Eignir samkvæmt fjármögnunarleigusamningum eru færðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna á því sem lægra reynist af gangvirði þeirra á samningsdegi eða núvirdi lágmarksleigugreiðslna. Samsvarandi skuld við leigusala er færð í efnahagsreikning.

Greiðslur vegna rekstrarleigusamninga eru gjaldfærðar línulega yfir samningstímann. Leiguhvatar vegna rekstrarleigusamninga eru tekjufærðir línulega yfir samningstímann.

3.6 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðli samstæðunnar á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok reikningsskiladags. Ópeningalegar eignir sem færðar eru á sögulegu kostnaðarverði eru ekki uppfærðar vegna gengisbreytinga. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

3.7 Fjármagskostnaður

Allur fjármagskostnaður er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem hann fellur til miðað við aðferð virkra vaxta. Lántökukostnaður er eignfærður og færður í rekstrarreikning á líftíma lána miðað við virka vexti.

3.8 Tekjuskattur

Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann tengist liðum sem færðir eru beint á eigin fé, en þá er tekjuskatturinn færður á eigin fé. Útreikningur hans byggir á afkomu fyrir skatta að teknu tilliti til varanlegra mismuna á skattalegri afkomu og afkomu samkvæmt ársreikningi.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar fjárhagsársins.

Frestaður skattur stafar af mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattstofn samstæðunnar er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þess. Frestur tekjuskattur er ekki færður vegna tímabundins mismunar sem verður til við upphaflega skráningu viðskiptavildar.

Tekjuskattsinneign er metin á reikningsskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

3.9. Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir til eigin nota eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru upphaflega skráðir á kostnaðarverði. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna og færðar í rekstrarreikning. Eignir í fjármögnunarleigu eru afskrifaðar línulega á samningstíma þeirra eða nýtingartíma, hvort sem styttra reynist, nema líklegt þyki að samstæðan muni eignast eignina í lok leigutímans. Lóðir og lönd eru ekki afskrifuð. Upplýsingar um áætlaðan nýtingartíma eigna má finna í skýringu 9.

Hagnaður eða tap vegna sölu eigna telst mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi og er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem salan á sér stað.

3.10. Eignarhluti í öðrum félögum

Eignarhluti í öðrum félögum er færður til eigna á kostnaðarverði að teknu tilliti til virðisrýrnunar einstakra fjárfestinga.

3.11 Virðisrýrnun efnislegra eigna annarra en viðskiptavildar

Samstæðan metur á reikningsskiladegi hvort vísbendingar séu til staðar um að efnislegar eignir séu virðisrýrðar. Ef slíkar vísbendingar eru fyrir hendi metur samstæðan endurheimtanleg virði viðkomandi eignar til að ákvarða upphæð virðisrýrnunar (ef einhver er). Ef ekki reynist unnt að meta endurheimtanlegt virði einstaka eigna, er endurheimtanlegt virði minnstu aðgreinanlegu sjóðskapandi einingar sem viðkomandi eign tilheyrir metið.

Skýringar

Endurheimtanlegt virði er gangvirði eignar að frádregnum sölukostnaði eða nýtingarvirði hennar í rekstri, hvort heldur sem hærra reynist. Ef endurheimtanlegt virði eignar (eða sjóðskapandi einingar) er metið vera lægra en bókfært verð, er bókfært verð fært niður í endurheimtanlegt virði. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning nema eignin sé færð samkvæmt endurmatsaðferð. Heimilt er að bakfæra virðisrýrnun á síðari stigum, en þó aldrei umfram bókfært verð viðkomandi eignar (eða sjóðskapandi einingar) hefði virðisrýrnun ekki verið færð.

3.12 Birgðir

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluverði hvort sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða samanstendur af kostnaði við öflun þeirra ásamt öðrum kostnaði sem fellur til við að koma birgðum í söluhæft ástand. Hreint söluverð er áætlað söluverð að frádregnum áætludum sölukostnaði. Framleiðslukostnaður samanstendur af hráefniskostnaði, launakostnaði og óbeinum kostnaði vegna framleiðslunnar.

3.13 Fjáreignir

Fjáreignir eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjáreignir eru ekki metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. IFRS 9 skiptir fjáreignum sem eru innan efnissviðs IAS 39 í tvo flokka – annarsvegar fjáreignir skráðar á afskrifuðu kostnaðarverði og hinsvegar fjáreignir á gangvirði.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreign sem áætlað er að eiga til gjalddaga og samningsbundnar greiðslur á settum gjalddögum samstanda einungis af afborgunum af höfuðstól og vöxtum, skal skrá á afskrifuðu kostnaðarverði nema gerningurinn sé skilgreindur á gangvirði í gegnum rekstrarreikning í samræmi við gangvirðisheimildina. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru slíkar fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun. Fjáreignir samstæðunar sem metnar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eru viðskiptakröfur, aðrar skammtímakröfur og handbært fé.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

Eignarhlutar í öðrum félögum þar sem samstæðan hefur ekki yfirráð eða veruleg áhrif eru metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Einnig er heimilt að meta slíkar fjárfestingar sem ekki eru veltufjáreignir eða óvisst gagngjald í yfirtöku í samræmi við IFRS 3 á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu, og telst slík flokkun endanleg.

Virkir vextir

Vaxtatekjur eru færðar miðað við virka vexti fyrir fjáreignir aðrar en þær sem færðar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings, eða yfir styttra tímabil ef við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar við upphaflega skráningu.

Virðisrýrnun fjáreigna

Virðisrýrnunarlíkan IFRS 9 byggir á væntu útlánatapi sem er breyting frá fyrri staðli IAS 39 sem aðeins gerði kröfu um að útlánatap yrði fært vegna liðinna atburða. Fjáreignir samstæðunnar sem falla undir gildissvið virðisrýrnunarlíkansins eru viðskiptakröfur, aðrar kröfur (að undanskildum fyrirframgreiðslum og afdráttarsköttum) og handbært fé.

Skýringar

Við mat á væntu útlánatapi fyrir viðskiptakröfur beitir samstæðan einfaldaðri nálgun. Sú nálgun krefst þess að samstæðan meti niðurfærslu sem er jöfn væntu útlánatapi á líftíma viðskiptakrafna. Viðskiptakröfum samstæðunnar er skipt niður í flokka eftir þeim fjölda daga sem þær eru komnar fram yfir gjalddaga. Við mat á föstu niðurfærsluhlutfalli fyrir hvern flokk er horft til sögulegrar tapssögu samstæðunnar, leiðréttri fyrir framtíðarvæntingum um efnahagslega þróun ef þörf er á. Samstæðan framkvæmir framangreint mat niður á einstaka viðskiptavini eða hópa viðskiptavina ef reynsla sýnir verulega frábrugðið tapmynstur fyrir ákveðna viðskiptavini eða hópa viðskiptavina. Í einhverjum tilfellum getur það leitt til fráviks frá metnu hlutfalli niður á hópa fyrir einstaka viðskiptamenn. Sjá nánari umfjöllun um mat á væntu útlánatapi fyrir viðskiptakröfur í skýringu 12.

Á hverjum uppgjörsgæði er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign hefur rýrnað í virði ef hlutlægur vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir, sem hafa orðið, hafa áhrif á vænt framtíðarsjóðstreymi eignarinnar og hægt er að meta virðisrýrnun með áreiðanlegum hætti. Samstæðan færir sértæka niðurfærslu fyrir fjáreignir þar sem hlutlæg vísbending er um virðisrýrnun.

Breytingar á virðisrýrnunarframlagi fjáreigna í afskriftareikning eru færðar í rekstrarreikning á því tímabili sem matið fer fram. Virðisrýrnun er bakfærð ef unnt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti við atburð sem átt hefur sér stað eftir að virðisrýrnun var færð.

Afskráning fjáreigna

Samstæðan afskráir fjáreignir þegar samningsbundinn réttur til framtíðarsjóðstreymis af fjáreigninni er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af fjáreigninni flyst yfir á annan aðila.

3.14 Fjárskuldir

Fjárskuldir eru metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Samstæðan afskráir fjárskuldir eingöngu þegar skuldbinding vegna þeirra er ekki lengur til staðar. Hagnaður eða tap vegna afskráningar eru færð í rekstrarreikning.

3.15 Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar þegar samstæðan ber lagalega eða líklega greiðsluskyldu vegna liðinna atburða og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

3.16 Reikningshaldslegt mat

Gerð ársreikninga í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur eru byggðar á sögulegum gögnum og öðrum viðeigandi þáttum. Endanleg niðurstaða kann að vera frábrugðin þessu mati.

Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega. Áhrif breytinga á reikningshaldslegu mati eru færð á því tímabili sem að matið er endurskoðað og síðari tímabilum ef við á.

Upplýsingar um mikilvægar ákvarðanir þar sem mat stjórnenda og reikningsskilaaðferðir hafa mest áhrif á skráðar fjárhæðir eigna og skulda í ársreikningnum er að finna í eftirfarandi skýringum:

- Skýring 9 - mat á líftíma varanlegra rekstrarfjármuna
- Skýring 11 - mat á niðurfærslu birgða
- Skýring 12 - mat á niðurfærslu viðskiptakrafna

Skýringar

4. Rekstrartekjur

	2018	2017
Sala innanlands	10.977.521	11.240.667
Sala erlendis	593.583	500.135
	<u>11.571.104</u>	<u>11.740.802</u>

Helstu viðskiptavinir innanlands eru matvöruverslanir og kjötvinnslur auk bænda og mötuneyta. Sala erlendis hefur að mestu verið útflutningur til landa eins og Spánar, Bretlands, Sviss, Þýskalands og Ítalíu. Ofangreindar tekjur eru vegna vörusölu og eru skráðar á þeim tímapunkti sem yfirráð yfir hinu selda hafa flust til kaupanda, almennt við afhendingu. Samstæðan seldi á árinu 2018 23,9% af rekstrartekjum sínum til einnar rekstrarsamstæðu. Á árinu 2017 var hlutdeild sömu rekstrarsamstæðu 24,9%.

5. Laun og launatengd gjöld

	2018	2017
Laun	2.657.035	2.575.987
Lífeyrissjóður	325.600	275.509
Önnur launatengd gjöld	316.067	230.735
Annar starfsmannakostnaður	149.392	157.239
	<u>3.448.093</u>	<u>3.239.471</u>
Stöðugildi að meðaltali	476	461

Laun og hlunnindi til stjórnar og lykilstjórnenda félaga innan samstæðunnar námu um 137,9 millj.kr. (2017: 151,5 millj.kr.), greiðslur í lífeyrissjóði um 30,4 millj.kr. (2017: 28,6 millj.kr.) og eignarhlutur þeirra í B-deild stofnsjóðs er samtals um 1,2 millj.kr. (2017: 1,2 millj.kr.).

6. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur greinast þannig:	2018	2017
Vaxtatekjur af innstæðum og kröfum	21.416	30.522
Arður af hlutabréfaeign	861	1.895
Gengishagnaður	3.423	0
Aðrar vaxtatekjur	3.958	5.449
	<u>29.659</u>	<u>37.866</u>
Fjármagnsgjöld greinast þannig:		
Vaxtagjöld af skammtímaskuldum við lánastofnanir	(5.570)	(356)
Vaxtagjöld og verðbætur af langtímaskuldum	(147.248)	(112.866)
Gengistap	0	(16.985)
Önnur vaxtagjöld	(12.167)	(16.337)
	<u>(164.986)</u>	<u>(146.544)</u>

Skýringar

7. Tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður og færður í ársreikninginn og nemur gjaldfærð fjárhæð í rekstrarreikningi 45,7 millj.kr. Á árinu 2017 nam gjaldfærð fjárhæð í rekstrarreikningi 35.6 millj.kr. Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2019 nemur 14 millj. kr. (2018: 23,5 millj. kr.).

Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	2018		2017	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Heildarafkoma fyrir skatta	224.766		195.735	
Skatthlutfall	44.953	20,0%	39.147	20,0%
Fenginn arður	(172)	-0,1%	(379)	-0,2%
Vextir A-deildar stofnsjóðs.....	(2.761)	-1,2%	(3.401)	-1,7%
Aðrir liðir	<u>3.719</u>	1,7%	<u>250</u>	0,1%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	<u>45.739</u>	20,3%	<u>35.617</u>	18,2%

Tekjuskattsskuldbinding greinist þannig:

	2018	2017
Staðan í ársbyrjun	(449.410)	(412.420)
Tekjuskattsskuldbinding leiðrétt f.f.ári	(3.468)	(720)
Reiknaður tekjuskattur vegna sérstaks endurmats, sbr. skýringu nr. 9	0	(24.129)
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2018 / 2017	(42.270)	(35.617)
Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2019 / 2018	<u>14.001</u>	<u>23.477</u>
Staðan í árslok	<u>(481.148)</u>	<u>(449.410)</u>

Tekjuskattsinneign/(-skuldbinding) greinast þannig á einstaka liði efnahagsreikningsins:

	31.12.2018	31.12.2017
Varanlegir rekstrarfjármunir	(501.406)	(453.313)
Viðskiptakröfur og birgðir	(16.031)	(11.140)
Aðrir liðir	3.796	5.765
Áhrif af yfirfæranlegu skattalegu tapi	<u>32.493</u>	<u>9.278</u>
	<u>(481.148)</u>	<u>(449.410)</u>

8. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut	2018	2017
Hagnaður ársins á hlut	0,34	0,30
Hagnaður á hvern hlut útistandandi hlutafjár er reiknaður miðað við eftirfarandi forsendur:		
Hagnaður notaður í útreikningi á heildarhagnaði á hlut.....	<u>179.027</u>	<u>160.117</u>
Vegið meðaltal hlutafjár.....	<u>531.707</u>	<u>525.257</u>

Skýringar

9. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

	Fasteignir og lóðir	Vélar og áhöld	Bifreiðar og flutningstæki	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða 1.1.2017	6.045.760	2.608.425	401.711	9.055.896
Sérstakt endurmat	120.645	0	0	120.645
Eignfært á árinu	463.483	422.553	62.195	948.231
Selt og aflagt á árinu	0	(8.443)	(58.506)	(66.949)
Staða 1.1.2018	6.629.888	3.022.535	405.400	10.057.823
Sérstakt endurmat	0	0	0	0
Eignfært á árinu	477.487	552.887	26.862	1.057.236
Selt og aflagt á árinu	(916)	(684.692)	(37.970)	(723.578)
Staða 31.12.2018	7.106.459	2.890.730	394.292	10.391.481
Afskriftir				
Staða 1.1.2017	2.552.127	1.382.548	238.728	4.173.403
Afskrift ársins	158.001	196.828	44.997	399.827
Selt og aflagt á árinu	0	(8.443)	(46.305)	(54.748)
Staða 1.1.2018	2.710.128	1.570.933	237.420	4.518.482
Afskrift ársins	167.079	218.852	43.640	429.571
Selt og aflagt á árinu	(916)	(684.692)	(25.504)	(711.112)
Staða 31.12.2018	2.876.291	1.105.093	255.556	4.236.941
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun	3.919.760	1.451.602	167.980	5.539.341
Bókfært verð í árslok	4.230.168	1.785.637	138.736	6.154.540
Nýtingartími eigna	25-50 ár	5-17 ár	5-8 ár	

Meðal fasteigna eru lóðir að bókfærðu verði 101 millj.kr. sem eru ekki afskrifaðar (2017: 62 millj.kr.).

Á eignum samstæðunnar hvíla þinglýst veð og skuldbindingar til tryggingar skuldum að eftirstöðvum 2.042 millj.kr. í árslok 2018 (2017: 1.709 millj.kr.). Bókfært verð þeirra eigna sem eru með veð og skuldbindingar eru um 5.705 millj.kr. (2017: 5.175 millj.kr.).

Á árinu 2008 voru fasteignir endurmetnar með hliðsjón af verðmati sem gert var af Ferli ehf., verkfræðistofu. Matið var byggt á útreikningum á endurkaupsverði að frádregnum afskriftum, en um sérhæfar eignir er að ræða. Á árinu 2016 voru fasteignir Sláturfélags Suðurlands svf. endurmetnar að nýju af Ferli ehf. og við það hækkaði virði eignanna um 284,6 millj.kr. Á árinu 2017 var fasteign Hollt og gott ehf. endurmetin að nýju og við það hækkaði virði eignarinnar um 120,6 millj. kr.

Upplýsingar um endurmetnar fasteignir í árslok

	31.12.2018	31.12.2017
Endurmetið bókfært verð	4.230.168	3.919.760
Þar af áhrif sérstaks endurmat.....	(1.142.273)	(1.188.109)
Bókfært verð án áhrifa endurmat.....	3.087.895	2.731.651

Fasteignamat og vátryggingamat eigna félagsins í árslok greinist þannig:

	Fasteignamat 2018	Vátrygginga- mat 2018	Fasteignamat 2017	Vátrygginga- mat 2017
Fasteignir og lóðir	4.324.517	9.892.050	3.660.852	9.857.643
Vélar og tæki, eignatryggingar		4.923.039		4.485.640
Aðrar lausafjártryggingar		350.765		342.209
Rekstrarstöðvunartrygging		3.824.373		3.917.761

Skýringar

10. Eignarhlutar í dótturfélögum

Nafn dótturfélags	Staðsetning	Hlutdeild	Atkvæðisréttur	Megin starfsemi
Reykjagarður hf.	Reykjavík/Hella	100,00%	100,00%	Framleiðsla og sala á kjúklingum
Hollt og gott ehf.	Reykjavík	100,00%	100,00%	Framleiðsla og sala á grænmeti

11. Vörubirgðir

	31.12.2018	31.12.2017
Afurðir, vörur í vinnslu og fullunnar vörur	1.087.381	1.071.274
Áburður, fôður og plast	312.853	199.990
Rekstrarvörur	151.900	127.796
Ýmsar vörur	235.780	263.433
	<u>1.787.913</u>	<u>1.662.493</u>
Tryggingaverðmæti birgða	<u>1.789.882</u>	<u>1.665.074</u>

Vörubirgðir í lok fjárhagsársins hafa verið metnar með tilliti til seljanleika og vörubirgðir færðar niður samkvæmt því mati. Niðurfærslan byggir á mati stjórnenda og meðtalin í gjaldfærslu birgða er niðurfærsla að fjárhæð 335 millj.kr. (2017: 341 millj.kr.).

Arion banki hf. er með veð í vörubirgðum samstæðunnar að fjárhæð 948 millj.kr. (2017: 871 millj.kr.)

12. Viðskiptakröfur

	31.12.2018	31.12.2017
Innlendar viðskiptakröfur	1.192.085	1.223.155
Erlendar viðskiptakröfur	59.378	36.537
Niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(71.812)	(73.065)
	<u>1.179.651</u>	<u>1.186.627</u>

Breytingar á niðurfærslu viðskiptakrafna greinist þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Staða í ársbyrjun	(73.065)	(90.406)
Breyting afskriftasjóðs á árinu.....	(21.851)	11.795
Tapaðar viðskiptakröfur á árinu.....	23.104	5.546
Staða í árslok	<u>(71.812)</u>	<u>(73.065)</u>

Samstæðan metur niðurfærslu viðskiptakrafna út frá líkum á því að vanefndir verði einhvern tíman á líftíma viðskiptakrafna. Viðskiptakröfum er skipt í aldursflokka og niðurfærsla áætluð fyrir hvern aldurflokk sem byggir á reynslu fyrri ára, mati stjórnenda og framtíðarhorfum í efnahagsumhverfi viðskiptavina. Það er álit stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð viðskiptakrafna og annarra skammtímakrafna endurspegli gangvirði þeirra.

Samstæðan álitur að hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun krafna séu til staðar ef upplýsingar samstæðunnar eða frá utanaðkomandi aðilum benda til þess að skuldari sé í greiðsluferðleikum eða ef krafa er komin meira en 90 daga framyfir gjalddaga.

Skýringar

Taflan sýnir framlag í niðurfærslureikning eftir aldursflokkum viðskiptakrafna.

31. desember 2018

Dagar fram yfir gjalddaga	Vænt útlánatap	Brúttó virði	Niður- færsla	Bókfært verð
Ógjaldfallið.....	0,7%	780.524	(5.775)	774.749
<30 dagar.....	3,2%	157.488	(5.079)	152.409
31-60 dagar.....	8,1%	116.800	(9.428)	107.372
61-90 dagar.....	14,9%	14.114	(2.103)	12.011
>91 dagar.....	10,9%	182.537	(19.931)	162.606
Áætlun vöruskil.....			(29.496)	(29.496)
Samtals.....		1.251.463	(71.812)	1.179.651

Arion banki hf. er með veð í viðskiptakröfum samstæðunnar að fjárhæð 665 millj.kr. (2017: 658 millj.kr.)

13. Aðrar skammtímakröfur

	31.12.2018	31.12.2017
Fyrirframgreiddur kostnaður	16.577	36.204
Fjármagnstekjuskattur	2.469	19.897
Virðisaukaskattur	20.071	32.214
Aðrar skammtímakröfur	30.087	11.427
	69.203	99.741

14. Handbært fé

Við gerð yfirlits um sjóðstreymi, felur handbært fé í sér reiðufé og handbært fé á bankareikningum. Handbært fé sem fram kemur í yfirliti um sjóðstreymi samanstendur af eftirfarandi fjárhæðum:

	31.12.2018	31.12.2017
Bankainnstæður í íslenskum krónum	9.585	27.535
Bankainnstæður í erlendri mynt	65.570	128.099
Sjóður	452	231
	75.607	155.866

15. Hlutfé

Stofnsjóðir

Stofnsjóður móðurfélagsins skiptist í tvo hluta, A-deild sem er mynduð af séreignarhlutum félagsmanna og B-deild sem er mynduð með sölu á hlutum í þeirri deild. Allt hlutfé í B-deild stofnsjóðs hefur verið greitt inn til félagsins. Í A-deild stofnsjóðs leggst árlega ákveðinn hundradshluti af andvirði afurðainnleggs hvers félagsmanns eftir nánari ákvörðun félagsstjórnar. Stofnsjóður A-deildar kemur til útgreiðslu ef aðilar hætta búskap eða ná 70 ára aldri.

Skýringar

Stofnsjóðir A-deildar greinist þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Stofnsjóður í ársbyrjun	349.815	340.550
Stofnsjóðsinnngreiðslur á árinu	9.242	9.903
Stofnsjóðsútgreiðslur á árinu	(16.373)	(14.242)
Reiknaðir vextir af A-deild stofnsjóðs - fjármagnstekjuskattur	10.766	13.603
	<u>353.450</u>	<u>349.815</u>

Stofnsjóðir B-deildar greinist þannig:

	Hlutfall	31.12.2018	31.12.2017
Heildarhlutfé í árslok	100,00%	200.000	200.000
Eigin hlutir í árslok	-9,96%	(19.926)	(19.926)
	<u>90,04%</u>	<u>180.074</u>	<u>180.074</u>

Á árinu 2018 var samkvæmt ákvörðun aðalfundar móðurfélagsins greiddur arður vegna B-deildar stofnsjóðs að fjárhæð 21,1 millj.kr. og reiknaðir vextir vegna A-deildar stofnsjóðs að fjárhæð 13,8 millj.kr. Á árinu 2017 nam greiddur arður 21,8 millj.kr. og reiknaðir vextir 17 millj.kr. Um nánari greiningu á eiginfjárreikningum er vísað til yfirlits um eigið fé á bls. 7.

Yfirverðsreikningur hlutafjár og lögbundinn varasjóður

Yfirverð innborgaðs hlutafjár er fjárhæð sem eigendur B-deildar stofnsjóðs hafa greitt umfram nafnverð B-deildar stofnsjóðs sem móðurfélagið hefur selt. Samkvæmt lögum um samvinnuhlutafélög skal félagið binda 25% nafnverð stofnsjóða í varasjóð, sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð.

Annað bundið eigið fé

Bundið eigið fé tengist endurmati á fasteignum samstæðunnar og sýnir óafskrifaðan hluta endurmatsins að frádregnum tekjuskatti. Bundið eigið fé inniheldur einnig hlutdeild í uppsöfnuðum hagnaði dótturfélaga sem er umfram úthlutaðan arð frá dótturfélögum á hverju ári.

Annað bundið eigið fé greinist þannig:

	Sérstakt endumat	Hagnaður dótturfélaga	Samtals
Staða 1.1.2017	882.234	355.154	1.237.388
Sérstakt endurmat fasteigna	105.997		105.997
Sérstakt endurmat millifært	(31.709)		(31.709)
Heildarafkoma ársins		165.070	165.070
Úthlutaður arður		(75.500)	(75.500)
Staða 1.1.2018	<u>956.522</u>	<u>444.724</u>	<u>1.401.246</u>
Sérstakt endurmat millifært	(42.703)		(42.703)
Heildarafkoma ársins		(16.569)	(16.569)
Staða 31.12.2018	<u>913.819</u>	<u>428.155</u>	<u>1.341.974</u>

Óráðstafað eigið fé

Óráðstafað eigið fé er uppsafnaður óráðstafaður hagnaður, að frádregnum arðgreiðslum, reiknuðum vöxtum og öðrum eiginfjárfærslum.

Skýringar

16. Langtímaskuldir

	31.12.2018	31.12.2017
Skuldir við lánastofnanir	750.416	411.968
Skuldir við lífeyrissjóði	1.289.293	1.293.140
Skuldir við aðra	1.191	3.459
	<u>2.040.899</u>	<u>1.708.568</u>
Næsta árs afborganir langtímaskulda	(86.404)	(84.502)
Langtímaskuldir í árslok	<u>1.954.495</u>	<u>1.624.066</u>
Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig:		
	31.12.2018	31.12.2017
Afborganir 2019 / 2018	86.404	84.502
Afborganir 2020 / 2019	87.087	85.840
Afborganir 2021 / 2020	89.094	86.504
Afborganir 2022 / 2021	92.069	88.451
Afborganir 2023 / 2022	95.192	91.336
Afborganir síðar	<u>1.591.053</u>	<u>1.271.934</u>
	<u>2.040.899</u>	<u>1.708.568</u>
Vaxtakjör lána.....	0,0% - 5,4%	0,0% - 7,5%

Eignir samstæðunnar eru veðsettar vegna langtímaskuldar og áfallna vexta að fjárhæð 4.261 millj.kr. í árslok 2017 (2017: 3.821 millj.kr.).

17. Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir

	31.12.2018	31.12.2017
Innlendar viðskiptaskuldir	381.207	431.493
Erlendar viðskiptaskuldir	75.803	38.161
	<u>457.011</u>	<u>469.654</u>

18. Skuld vegna fjárfestinga

	31.12.2018	31.12.2017
Skuld vegna fjárfestinga	300.683	92.463
	<u>300.683</u>	<u>92.463</u>

Sláturfélag Suðurlands svf. gerði á árinu 2017 samning um byggingu fasteigna á Hvolsvelli og hófust framkvæmdir á árinu 2017 og lauk þeim á árinu 2018. Nýr samningur var gerður á árinu 2018 um byggingu fleiri fasteigna á Hvolsvelli og gert er ráð fyrir að þeim ljúki á árinu 2019. Félagið gerði einnig samning um smíði nýrrar vélar á árinu 2018 og er áætluð afhending á vormánuðum 2019.

Reykjagarður hf. keypti í árslok 2018 fasteign í Garðabæ, sem það áður leigði undir sína starfsemi, og mun félagið gera upp eftirstöðvar kaupsamningsins á árinu 2019.

Skýringar

19. Næsta árs afborganir langtímaskulda

	31.12.2018	31.12.2017
Skuldir við lánastofnanir	37.071	37.752
Skuldir við lífeyrissjóði	48.142	44.444
Aðrar langtímaskuldir	1.191	2.306
	<u>86.404</u>	<u>84.502</u>

20. Aðrar skammtímaskuldir

	31.12.2018	31.12.2017
Ógreitt fyrir afurðir	25.476	23.766
Fyrirframinnheimtar tekjur	126.214	165.390
Ógreidd opinber gjöld	29.344	935
Ógreiddur VSK í tolli	46.288	62.327
Virðisaukaskattur	20.602	37.437
Ógreidd laun og launatengd gjöld	361.082	283.684
Ógreiddur arður	3.634	3.426
Ógreiddir áfallnir vextir	3.382	3.949
Aðrar skuldir	19.396	20.649
	<u>635.420</u>	<u>601.562</u>

21. Hreyfingar án greiðsluáhrifa

Sláturfélag Suðurlands svf. gerði á árinu 2018 samning um byggingu fasteigna á Hvolsvelli og smíði nýrrar vélar. Reykjarður hf. keypti í árslok fasteign í Garðabæ. Sá hluti af fjárfestingunum sem er ógreitt var eignfærð meðal varanlegra rekstrarfjármuna og færð til skuldar því fjárfestingarnar koma til greiðslu á árinu 2019. Fjárfestingarnar hefur ekki áhrif á handbært fé og er því ekki sýnd í sjóðstreymi.

22. Fjármálagerningar

22.1 Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

Fjáreignir	31.12.2018		31.12.2017	
	A afskrifuðu kostnaðarverði	A gangvirði um rekstrarreikning	A afskrifuðu kostnaðarverði	A gangvirði um rekstrarreikning
Bankareikningar	75.155		155.635	
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	1.209.737		1.198.054	
Eignarhlutir í félögum		15.462		13.150
	<u>1.284.892</u>	<u>15.462</u>	<u>1.353.688</u>	<u>13.150</u>
Fjárskuldir				
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	1.196.627		894.577	
Skuldir við lánastofnanir ofl.	2.065.195		1.839.470	
	<u>3.261.822</u>	<u>0</u>	<u>2.734.048</u>	<u>0</u>

Það er mat stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð fjárskulda og fjáreigna samstæðunnar sé um það bil jafnt gangvirði þeirra. Samstæðan hefur ekki lagt mat á virði óskráðra félaga í sinni eigu.

Skýringar

22.2 Áhættustýring

Stjórnendur samstæðunnar fylgist með og greinir fjárhagslegar áhættur í rekstri samstæðunnar. Aðferðir vegna áhættustýringar eru yfirfarnar reglulega til að greina breytingar á markaði og starfsemi samstæðunnar. Eftirfarandi áhættur hafa verið greindar: vaxtaáhætta, gjaldmiðlaáhætta, útlánaáhætta og lausafjárahætta.

22.3 Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagerna muni sveiflast vegna breytinga á markaðsvöxtum. Áhættunni eru stjórnað með eftirliti með vaxtaþróun.

Vaxtaáhættan nær til vaxtaberandi eigna og skulda samstæðunnar. Vaxtaberandi eignir og skuldir samstæðunnar skiptast á milli fastra vaxta og breytilegra. Vaxtaberandi eignir og skuldir sem bera fasta vexti eru metnar á afskrifuðu kostnaðarverði. Breytingar á vöxtum sem leiða til breytinga á gangvirði þeirra eigna og skulda og hafa því ekki áhrif á bókfært verð. Vaxtabreytingar hafa áhrif á vænt sjóðstreymi af eignum og skuldum sem bera breytilega vexti.

Næmnigreining

Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrif af 2,5% og 5,0% hækkun vaxta á vaxtaberandi eignir og skuldir hefði á afkomu og eigið fé á reikningsskiladegi. Næmnigreiningin tekur til þeirra vaxtaberandi eigna og skulda sem bera breytilega vexti og miðast hún við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé.

Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerna er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun vaxta hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2018		31.12.2017	
	2,5%	5,0%	2,5%	5,0%
Áhrif á afkomu og eigið fé	(3.987)	(7.974)	(3.375)	(6.750)

22.4 Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagerna muni sveiflast vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldmiðlaáhætta myndast þegar mismunur er á stöðu eigna og skulda í erlendum gjaldmiðli. Áhættunni er stjórnað með eftirliti með þróun gjaldmiðla.

Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar samstæðunnar sem mest áhrif hafa á rekstur hennar. Upplýsingar um gengi og útreikning á flökti taka tillit til sölugengis.

	Sölugengi í árslok		Breyting
	2018	2017	2018 / 2017
EUR	133,6	125,4	6,5%
GBP	148,7	141,3	5,2%
DKK	17,9	16,8	6,5%
NOK	13,4	12,8	5,0%
USD	116,6	104,7	11,4%

Gjaldmiðlaáhætta 31.12.2018

	Eignir	Skuldir	Hrein staða
Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum	124.948	165.422	(40.475)

Gjaldmiðlaáhætta 31.12.2017

	Eignir	Skuldir	Hrein staða
Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum	164.637	38.161	126.476

Skýringar

Næmnigreining

Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrif af 2,5% og 5% hækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á afkomu og eigið fé miðað við stöðu eigna og skulda í viðkomandi gjaldmiðlum á reikningsskiladegi. Í töflu hér að framan má sjá skiptingu erlendra eigna og skulda eftir myntum sem næmnigreiningin tekur til. Næmnigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur til þeirra gjaldmiðla sem innifela mesta gjaldmiðlaáhrættu. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé. Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerninga í erlendum gjaldmiðli er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2018		31.12.2017	
	2,5%	5,0%	2,5%	5,0%
Áhrif á afkomu og eigið fé	(809)	(1.619)	2.530	5.059

22.5 Útlánaáhrættu

Í útlánaáhrættu felst áhrættan á því að mótaðilar samstæðunnar geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að samstæðan tapar á fjármálagerningum sínum. Samstæðan fylgist reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast útlánaáhrættu. Nánari lýsingu á mati samstæðunar á væntu útlánatapi vegna fjáreigna má finna í skýringum 3.13 (reikningsskilaaðferðir vegna virðisrýrnunar fjáreigna) og 12 (mat á niðurfærslu viðskiptakrafna). Samstæðan færir ekki niðurfærslu vegna krafna á tengda aðila þar sem útlánaáhrættu er talin vera hverfandi. Hámarksútlánaáhrættu samstæðunnar er sú bókfærða staða sem sundurliðuð er hér að neðan.

Hámarksútlánaáhrættu greinist þannig:	31.12.2018	31.12.2017
Viðskiptakröfur	1.179.651	1.186.627
Bankainnstæður	75.155	155.635
	1.254.805	1.342.261

22.6 Lausafjárahrættu

Lausafjárahrættu er áhrættan á því að samstæðan lendi í erfiðleikum við að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum í náinni framtíð. Fjárhæðir eru ekki núvirtar. Samstæðan fylgist með lausafjárstöðu sinni með greiningu á gjalddaga fjáreigna og skulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Reglulega er fylgst með stöðu lausafjár, þróun sem orðið hefur og hvaða áhrif staða markaða og framtíðarhorfur geta haft á samstæðunna.

	Innan eins árs	2020	2021	Síðar	Samtals
Skuldir 31.12.2018					
Óvaxtaberandi	1.196.627	0	0	0	1.196.627
Með fljótandi vöxtum	53.706	36.580	36.061	640.659	767.005
Með föstum vöxtum	48.142	50.507	52.989	1.137.655	1.289.293
	1.298.475	87.087	89.050	1.778.314	3.252.925
Eignir 31.12.2018					
Óvaxtaberandi	1.210.190	0	0	0	1.210.190
Með fljótandi vöxtum	403	0	0	0	403
Með föstum vöxtum	74.752	0	0	0	74.752
	1.285.345	0	0	0	1.285.345
Hrein staða 31.12.2018	(13.130)	(87.087)	(89.050)	(1.778.314)	(1.967.580)

Skýringar

	Innan eins árs	2019	2020	Síðar	Samtals
Skuldir 31.12.2017					
Óvaxtaberandi	894.578	1.153	0	0	895.731
Með fljótandi vöxtum	144.305	38.061	37.587	298.568	518.521
Með föstum vöxtum	44.444	46.626	48.917	1.153.153	1.293.140
	<u>1.083.326</u>	<u>85.840</u>	<u>86.504</u>	<u>1.451.721</u>	<u>2.707.392</u>
Eignir 31.12.2017					
Óvaxtaberandi	1.198.535	0	0	0	1.198.535
Með fljótandi vöxtum	155.634	0	0	0	155.634
Með föstum vöxtum	0	0	0	0	0
	<u>1.354.170</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.354.170</u>
Hrein staða 31.12.2017	<u>270.843</u>	<u>(85.840)</u>	<u>(86.504)</u>	<u>(1.451.721)</u>	<u>(1.353.222)</u>

23. Endurskoðunarkostnaður

Endurskoðunarkostnaður gagnvart félögum innan samstæðunnar nam um 15,9 millj.kr. en önnur vinna um 6,3 millj. kr. Á árinu 2017 nam endurskoðunarkostnaðurinn um 14,7 millj. kr. og önnur vinna um 5,4 millj. kr.

24. Önnur mál

Arion banki er með veð í öllum eignum Reykjarðs hf. vegna skulda félagsins við bankann.

25. Samþykki ársreiknings

Samstæðuársreikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum af forstjóra og stjórn og leyfður til birtingar þann 21. febrúar 2019.

Viðauki: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Um Sláturfélag Suðurlands

Sláturfélag Suðurlands svf. („félagið“) er samvinnufélag, í eigu búvöruframleiðenda á félagssvæði sínu og almennra hluthafa. Félagið starfar á grundvelli laga um samvinnufélög nr. 22/1991. Félagssvæði Sláturfélagsins samkvæmt samþykktum er Vestur-Skaftafellssýsla, Austur-Skaftafellssýsla austur að Jökulsá á Breiðamerkursandi, Rangárvallasýsla, Árnessýsla, Kjósar- og Gullbringusýsla, Borgarfjarðarsýsla, Mýrarsýsla, Snæfells- og Hnappadalssýsla og Dalasýsla auk bæja og kaupstaða innan framangreindra svæða. Tilgangur félagsins er samkvæmt samþykktum, að annast slátrun, úrvinnslu og sölu á framleiðslu félagsmanna. Félagið flytur einnig inn vörur og stundar aðra verslun eftir því sem það styrkir sölu á framleiðslu félagsins. Með hliðsjón af tilgangi félagsins og stöðu þess er höfuðmarkmið félagsins að vera leiðandi matvælafyrirtæki sem starfar á heildsölustigi og dreifir vörum á landsvísi. Félagið starfar á þremur sviðum, slátrun, kjötiðnaði og innflutningi. Sláturfélag Suðurlands er með höfuðstöðvar að Fosshálsi 1, Reykjavík. Að Fosshálsi eru auk skrifstofu, markaðs- og söludeildir. Á Hvolsvelli er meginhluti kjötiðnaðar staðsettur ásamt frystihúsi og vörudreifingu kjötvara. Félagið rekur sláturhús á Selfossi ásamt úrbeiningu á kjöti og pökkunarstöð. Félagið á tvö dótturfélög, Reykjarð hf. og Hollt og gott ehf. Reykjarður framleiðir og selur kjúklingaafurðir m.a undir Holta vörumerkinu. Hollt og gott ehf. er leiðandi aðili í framleiðslu á salati og grænmeti í neytendapakningum. Sláturfélag Suðurlands er skráð á First North hjá NASDAQ OMX.

Umhverfismál

Félagið leggur áherslu á að starfsemi þess sé í sátt við umhverfið. Félagið er að stórum hluta í eigu bænda sem leggja inn afurðir sínar til úrvinnslu og markaðssetningar. Frammistaða íslensks landbúnaðar með tilliti til náttúruverndar er því samtvinnuð ímynd félagsins. Félagið hefur vistvæn sjónarmið að leiðarljósi í starfsemi sinni með tilliti til umhverfis og framleiðslu. Hlutdeild innlendrar framleiðslu skal styrkt og viðhaldið með áherslu á hreinleika, faglega og vistvæna ímynd. Til að framfylgja gæðastefnu fyrirtækisins er einstökum einingum þ.e. deildum, hópum og/eða starfsmönnum sett markmið í gegnum umhverfisstefnu félagsins.

Félagið hefur innleitt vélvætt skráningarkerfi til að fylgjast með og mæla kolefnisspor sitt og eiga þess kost að gera umhverfisskýrslu og setja sér mælanleg markmið í umhverfismálum.

Umhverfisstefnan er hluti af gæðastefnu félagsins og felur í sér að starfsemi þess skal vera í sátt við umhverfið og hafa eins lítil skaðleg áhrif og kostur er. Í þessu felast eftirfarandi meginþættir:

Nýting afurða

Stefnt er að fullnýtingu afurða þannig að gera megi allar afurðir að verðmætum eða koma þeim í endurnýjanlegan farveg sem skapar hringrás efna. Sjúkdómavarnir setja takmarkanir á endurnýtingu nokkurra afurða en stefnt er að 85-90% nýtingarhlutfalli.

Umbúðir

Umbúðanotkun félagsins tekur mið af tvennu. Annars vegar skal nota margnota umbúðir alls staðar sem hægt er til að minnka sóun og úrgang. Í þessu skyni eru notaðir margnota plastkassar við vörudreifingu svo dæmi sé tekið. Hins vegar skulu þær umbúðir sem notaðar eru vera endurvinnanlegar ef þess er kostur.

Lágmörkun á pappírnotkun

Félagið hvetur viðskiptavinum til pappírslausra viðskipta og býður upp á fjölmargar lausnir sem minnka eða gera útprentun á pappír ónauðsynlega.

Mengun

Tiltækar aðferðir skulu notaðar til að draga úr mengun frá starfsemi félagsins. Þetta gildir jafnt um frárennsli, úrgang og loftmengun. Í þessu skyni eru m.a. síur á frárennsli og úrgangur lágmarkaður. Í vörudreifingu er sett lágmark á stærð sendinga til að ekki sé verið að senda stóra flutningabíla um vegi landsins með lítið magn sem veldur óþarfa mengun og slyshættu.

Flokkun úrgangs

Félagið flokkar úrgang sem kemur frá starfsemi sinni til að endurnýta megi þann hluta sem er endurnýtanlegur.

Viðauki: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Útlit stöðva

Starfsstöðvar félagsins skulu vera snyrtilegar og falla vel að umhverfinu og bera með sér að þar fer fram hágæða matvælaframleiðsla.

Samfélagsmál

Félaginu er treyst til að framleiða og dreifa matvælum til neytenda. Þessu trausti fylgir sú ábyrgð að vanda til verka, standa undir nafni og styðja og styrkja það álit sem félagið nýtur á markaði. Gott mannorð starfsfólks og fyrirtækis er gulls ígildi. Í allri starfsemi eru gæði höfð að leiðarljósi með það að markmiði að gera hvern hlut aðeins einu sinni og gera hann rétt.

Matvælaframleiðsla leggur mikla ábyrgð á herðar þeirra fyrirtækja sem hana stunda. Sláturfélag Suðurlands leggur metnað sinn í að standa undir þeirri ábyrgð og tryggja viðskiptavinum vörugæði í samræmi við væntingar. Til að ná þessu eru settar fram strangar gæðakröfur til að tryggja framleiðsluöryggi. Til að ná settum markmiðum nýtir félagið sér hugmyndafræði altækra gæðastjórnunar í samfelldri og viðvarandi endurskoðun á rekstri félagsins. GÁMES gæðakerfum hefur verið komið á í öllum framleiðsludeildum og er það í samræmi við áform félagsins um að tryggja neytendum öruggar matvörur.

Félagið styrkir ungmenna- og íþróttastarf á félagssvæðinu eftir föngum. Einnig er myndarlegur stuðningur veittur til Samhjalpar sem aðstoðar þá sem minna mega sín.

Starfsmannamál

Stefna félagsins er að hafa á að skipa framúrskarandi fólki sem hefur metnað og ábyrgð sem þarf til að framleiða og selja öðrum matvæli og halda leiðandi stöðu. Að skapa starfsfólki umgjörð til að það megi vaxa í starfi, njóta hæfileika sinna og fá sanngjarna umbun fyrir.

Starfsmannastefna

Starfsmannastefna SS er hluti af heildarstefnu fyrirtækisins og inniheldur afstöðu fyrirtækisins í starfsmannatengdum málum. Félagið keppir á grundvelli gæða og þjónustu og vill byggja á góðu og áhugasömu starfsfólki.

Til að ná markmiðum sínum mun fyrirtækið:

- Tryggja eins og hægt er góða vinnuástöðu fyrir starfsfólkið.
- Fyllsta jafnréttis skal gætt milli kvenna og karla og að hver starfsmaður verði metinn á eigin forsendum óháð kyni.
- Þjóða næringarríkan mat í mótuneytum sínum og stuðla að réttu mataræði, réttri hreyfingu og góðri heilsu og líðan starfsfólks.
- Stuðla að góðri samvinnu starfsfólks á öllum stjórnunarþrepum fyrirtækisins.
- Greiða samkeppnishæf laun fyrir sambærileg störf.
- Verðlauna frumkvæði og hugmyndir sem leiða til sparnaðar í rekstri.
- Þjóða þjálfun og stöðuhækkanir hæfum starfsmönnum og stuðla þannig að vexti og þroska í starfi í samræmi við hæfileika hvers og eins.
- Þjóða tímabundin störf í öðrum deildum til að auka skilning og bæta samvinnu starfsfólks.
- Leitast við að samræma óskir hvers starfsmanns við þarfir fyrirtækisins og leggja á þann hátt grundvöll að árangursríku samstarfi.

Jafnlaunastefna Sláturfélags Suðurlands

Stefna Sláturfélags Suðurlands er að allir starfsmenn njóti jafnra launa og sömu kjara fyrir sömu eða jafnverðmæt störf þannig að enginn ómálefnalegur launamunur sé til staðar. Jafnlaunakerfið nær til alls starfsfólks félagsins. Forstjóri ber ábyrgð á að jafnlaunakerfi Sláturfélags Suðurlands standist lög um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008. Starfsmannastjóri er fulltrúi stjórnenda varðandi jafnlaunakerfi og er ábyrgur fyrir innleiðingu og viðhaldi þess í samræmi við staðalinn ÍST 85:2012.

Viðauki: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Sláturfélag Suðurlands skuldbindur sig til að:

- Innleiða vottað jafnlaunakerfi, skjalfesta og halda við.
- Fylgja viðeigandi lögum og reglum sem í gildi eru á hverjum tíma.
- Framkvæma árlega launagreiningu þar sem borin eru saman sömu eða jafnverðmæt störf til að ganga úr skugga um hvort kynbundinn launamunur sé til staðar.
- Kynna starfsmönnum niðurstöður launagreiningar hvað varðar kynbundinn launamun.
- Bregðast við óútskýrðum launamun með stöðugum umbótum og eftirliti.
- Gera innri úttekt og halda rýni stjórnenda árlega.
- Birta stefnuna á innri vef og kynna hana öllu starfsfólki.
- Stefnan sé aðgengileg almenningi á vefsíðu sinni.
- Jafnlaunastefnan er órjúfanlegur hluti af launastefnu Sláturfélags Suðurlands.

Félagið hóf vinnu við jafnlaunavottun á árinu og áætlað er að henni ljúki fyrir lok árs 2019. Meginmarkmið jafnlaunavottunar er að vinna gegn kynbundnum launamun og stuðla að jafnrétti kynjanna á vinnumarkaði. Jafnlaunavottun var lögfest í júní 2017 með breytingu á lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla. Samkvæmt lögum skal jafnlaunavottun byggjast á Jafnlaunastaðlinum ÍST 85. Með innleiðingu hans geta fyrirtæki og stofnanir komið sér upp stjórnunarkerfi sem tryggir að málsmeðferð og ákvörðun í launamálum byggist á málefnalegum sjónarmiðum og feli ekki í sér kynbundna mismun.

Persónuvernd

Félagið hóf vinnu við skráningu ferla gagnvart auknum kröfum laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga. Þann 27. apríl 2016 skrifuðu forsetar Evrópuþingsins og -ráðsins undir nýja evrópska persónuverndarlöggjöf sem kom til framkvæmda í Evrópu 25. maí 2018. Vernd persónuupplýsinga er hluti af samningnum um Evrópska efnahagssvæðið og var Ísland því skuldbundið til þess að leiða hina nýju löggjöf í íslenskan rétt. Ný lög um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga nr. 90/2018 tóku gildi á Íslandi 15. júlí 2018. Með lögum var leidd í íslenskan rétt persónuverndarreglugerð Evrópusambandsins.

Spilling-, mútur- og mannréttindamál

Stjórn félagsins leitast við að viðhalda stjórnarháttum og fylgja „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtök atvinnulífsins gáfu út. Leiðbeiningar Kauphallarinnar um stjórnarhætti fyrirtækja taka ekki að öllu leyti tillit til starfshátta samvinnufélaga sem eru í sumum veigamiklum atriðum ólík hlutafélögum. Af þessum sökum fylgir SS ekki að öllu leyti leiðbeiningum Kauphallarinnar um stjórnarhætti fyrirtækja. Stjórnin hefur sett sér ítarlegar starfsreglur þar sem valdsvið hennar er skilgreint og verksvið gagnvart forstjóra.

Félagið virðir almenn mannréttindi, rétt allra til félagafrelsis og til kjarasamninga. Áhersla er lögð á að verktakar og undirverktakar fari eftir gildandi lögum í landinu er varðar alla sína starfsmenn, sama hvort það eru þeirra launþegar eða eigin undirverktakar.

Félagið hefur ekki sett sér skrifleg viðmið um spillingu-, mútur- og mannréttindamál en vinna við það er komin af stað og lýkur væntanlega á árinu 2019.